

Nieuwsbrief

Nummer 4

22 augustus 2011

Enquête onder artsen en apothekers over reclameregels geneesmiddelen in de praktijk

Als onderdeel van haar monitoringstaak wil de CGR inzicht krijgen hoe artsen en apothekers de naleving van de reclameregels ervaren en welke eventueel nieuwe ontwikkelingen worden waargenomen. Daartoe heeft de CGR dit voorjaar in samenwerking met de KNMG en de KNMP een brede enquête gehouden onder artsen en apothekers over verschillende aspecten van geneesmiddelen-reclame. De uitkomsten van de enquête zijn hieronder samengevat.

Artsenbezoekers

Ongeveer de helft van de ondervraagden ontvangt artsenbezoekers. Gesprekken gaan met name over receptgeneesmiddelen, voornamelijk binnen het indicatiegebied. In een derde van de bezoeken wordt niet altijd de verplichte bijsluiterinformatie overhandigd. Ongeveer twee derde van de artsen en apothekers die artsenbezoekers ontvangen, krijgt wel eens een praktijk gerelateerd geschenk. De gemiddelde waarde schatten zij op € 14.

Als opvallende ontwikkelingen worden genoemd dat artsenbezoekers minder vaak bezoeken brengen en er minder geschenken worden gegeven. Verder wordt opgemerkt dat de deskundigheid is verbeterd en dat meer aandacht bestaat voor andere onderwerpen dan louter geneesmiddelen, zoals het beleid van de overheid en zorgverzekeraars. Een klein aantal ergert zich aan onaangekondigd bezoek en een agressieve benadering.

Mailings en vragenlijsten

Driekwart van de ondervraagden ontvangt mailings van de farmaceutische industrie. Een kwart daarvan geeft aan als ontwikkeling te zien dat mailings steeds meer elektronisch plaatsvinden en zakelijker en inhoudelijker

informatie bevatten. Een zesde van de ondervraagden vult vragenlijsten in. In de helft van de gevallen staat daar een geringe betaling tegenover van maximaal € 25. Bijna een derde zegt geen terugkoppeling te ontvangen van de uitkomst, de helft geeft aan dat dat soms gebeurt.

Congressen/symposia/samenkomsten

De helft van de ondervraagden bezoekt wel eens een congres, symposium of samenkomst op uitnodiging van de farmaceutische industrie. Men ervaart over het algemeen een strikte handhaving van de reclameregels tijdens deze bijeenkomsten. Strengere regulering wordt niet nodig geacht.

Overige diensten

Eén op de vijf artsen en apothekers verricht wel eens diensten voor de farmaceutische industrie, waaronder adviesraadbijeenkomsten. Hieraan ligt in het algemeen een schriftelijke overeenkomst ten grondslag. Ruim 70% ontvangt een vergoeding van gemiddeld € 288. Voor adviesraadbijeenkomsten bedraagt de vergoeding gemiddeld € 240.

Ontwikkelingen

Een derde van de respondenten geeft aan ontwikkelingen te zien, zoals een toename van reclame en informatie via algemene media over geneesmiddelen en aandoeningen gericht op consumenten. Daarnaast wordt opgemerkt dat de farmaceutische industrie zich meer richt op sponsoring van patiëntenverenigingen.

Conclusie

Uit het onderzoek blijkt dat de regels rond geneesmiddelenreclame daadwerkelijk worden nageleefd. Geconstateerde tekortkomingen zijn dat artsenbezoekers niet altijd de verplichte bijsluiterinformatie achterlaten en dat uitkomsten van vragenlijsten niet altijd worden teruggekoppeld. Diensten die artsen en

apothekers voor de industrie leveren zijn in het algemeen gebaseerd op schriftelijke overeenkomsten en worden binnen de gestelde normen betaald.

Reactie CGR

De CGR is blij met de uitkomsten van het onderzoek. De CGR signaleert dat er ook verbeterpunten zijn wat betreft het achterlaten van bijsluiter-informatie door artsenbezoekers en het terugkoppelen van uitslagen van enquêtes. De CGR zal deze twee punten oppakken met het doel op deze twee punten verbeteringen te realiseren.

De overige waargenomen ontwikkelingen concentreren zich op acties richting de consumenten, via algemene media of patiëntenverenigingen. De CGR herkent deze trend en wijst op de introductie van de Leidraad informatie UR-geneesmiddelen per 1 oktober 2010. Er zijn uit de enquête geen signalen gekomen over nieuwe ontwikkelingen in de promotie van geneesmiddelen richting de zorgprofessionals.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek is uitgevoerd door een onafhankelijk onderzoeksbureau. Het betrof een online onderzoek onder het ledenpanel van de artsenkoepel KNMG en een respondentenpanel van apothekersorganisatie KNMP. 340 artsen en 45 apothekers hebben de online vragenlijst ingevuld. De respons aan artsenzijde was 40%, bij de apothekers 13%. Door het geringe aantal respondenten aan apothekerskant is de betrouwbaarheid van de uitkomsten van deze groep beperkt. Van de deelnemende artsen is 2/3 werkzaam als specialist en 1/3 als huisarts. Van de apothekers is ruim 2/3 openbaar apotheker, 25% ziekenhuisapotheker en 7% werkzaam bij een farmaceutisch bedrijf.

Heeft u vragen? Neem dan contact op met de CGR:

T. 0182 – 750360

E. cgr@cgr.nl

I: www.cgr.nl